

ეროვნული ზეპირსაფეხრობა

პირთი საბანგაშორი ზეპირსაფეხრობის ღრბა

კოლეგიის ამ სხდომაზე ხალხ-პრავლობა საგანგაშო ფაქტმა განაირობა...

22 ივნისს თბილისში დანიშნული იყო საქართველოს პირველობის მატჩი ფეხბურთში: „სინათლე“ მასპინძლობდა ცხინვალის „სპარტაკს“. მაშინ, როცა თამაშის დამთავრება 10 წუთი აქლდა, „სინათლეში“ გამოამქლავნა უდიდესი უღისციბლინობა და მოედანი დატოვა.

ამ საკითხის განხილვასთან დაკავშირებით კოლეგიის სხდომაზე მოიწვიეს თბილისის სპორტსპორტო გავრთიანების, სპორტკლუბ „სინათლის“, საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს, პროფკავშირის დარგობრივი რესპუბლიკური კომიტეტის, სპორტსაზოგადოება „სპარტაკის“, სხვა ორგანიზაციების პასუხისმგებელი მუშაკები.

ამონაწერი კოლეგიის დადგენილებანი: „მატჩის ჩაშლის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი იყო მსაჯის ბრძანების (კვარაცხელია, წურწურია, წულაია) დაგვიანებით გამოცხადება. მსაჯის ფუნქცია თავის თავზე აიღო სპორტსაზოგადოების ფეხბურთის სამმართველოს თანამშრომელი ა. ნიკოლაიშვილი, რომელმაც დებულების გვერდის ავლით იხსრა მსაჯობა, მაგრამ ვერ შეძლო მატჩის მაღალ დონეზე ჩატარება. მოთამაშეების გაუთავებელი კონფლიქტი მსაჯთან დამთავრდა იმით, რომ „სინათლის“ სამმა მოთამაშემ დაიმხახურა ყვითელი ბარათი, რის შემდეგაც გუნდმა დატოვა მოედანი“.

მოხდა უდავოდ აღმაშფოთებელი ფაქტი: რესპუბლიკური პირველობის შეხვედრა ჩაიშალა დელაქლაქში, რომელიც სპორტული შეჯიბრებების მაღალ ორგანიზაციულ დონეზე ჩატარების მავალს უნდა იძლეოდეს. როგორც კოლეგიაზე გამოიკვია, მატჩის ჩაშლა გამოიწვია სხვა, უფრო სერიოზული მიზეზებიც, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია სპორტისადმი ცალკეულ ხელმძღვანელ მუშაკთა უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებასთან. ასეთ ატმოსფეროში „სინათლე“, — ითქვა კოლეგიის სხდომაზე, — თანდათან მივიდა სრულ გადაგვარებამდე.

გუნდმა, რომელიც 60-იან წლებში ერთ-ერთი მოწინავე იყო და შრომით კოლექტივების შორის სსრ კავშირის თასიც მოიპოვა, ბოლო წლებში სრულიად დაკარგა თავისი სახე. ფაქტობრივად ეს იყო ჭეუფე პირად მატერიალურ კეთილდღობას გამოდევნებული ფეხბურთელებისა, რომლებსთვისაც, ისევე როგორც გუნდის ხელმძღვანელებისთვის, უცხო გახდა ქარ-

თული ფეხბურთის ინტერესები.

ფეხბურთელთა თავხედობა და საერთოდ, გუნდის გადაგვარება, როგორც გაიკვია, მთლიანად სპორტული კლუბის მუშაობისადმი ხელმძღვანელობის გულგრილი დამოკიდებულების შედეგია. აღმინისტრაცია და პროფკავშირული ორგანიზაცია (დ. გოგიჩაძე, ა. ვაშაძე) თბილისის ტრამვაი-ტროლეიბუსების სამმართველოში სპორტული და ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის მიმართ არაერთი ინტერეს არ იჩენდნენ. პასუხისმგებლობა ეკისრება აგრეთვე თბილისის სპორტსპორტო გავრთიანებასა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს.

ამონაწერი კოლეგიის დადგენილებანი: „ორი წლის განმავლობაში სპორტკლუბ „სინათლეში“ არ მყავს თავმჯდომარე. შემუშავებული არ არის დებულება, რომელიც განსაზღვრავდა თითოეული ჰეგანაყოფისა და რგოლის კომპეტენციას. სპორტსაზოგადოება „სპარტაკის“, პროფკავშირის რესპუბლიკურმა კომიტეტმა, ტრამვაი-ტროლეიბუსების სამმართველომ ნაცვლად დახმარებისა, უწყებრივი ინტერესები და ამბიციები წამოსწიეს წინა პლანზე, რითაც წინა მიაკენეს ფიზკულტურული-სპორტული მუშაობა. „სპარტაკის“ რესპუბლიკურმა საბჭომ (ა. მეგრელიძე) პროფკავშირის რესპუბლიკურმა კომიტეტმა (ი. კაკაშვილი) ვერ უზრუნველყვეს ჭეროვანი წესრიგისა და დისციპლინის დამყარება დაქვემდებარებულ სპორტულ კოლექტივში. ბოლო სამი წლის განმავლობაში პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის არც ერთხელ არ უმსჯელა სპორტკლუბის მუშაობის შესახებ. ამ კომიტეტის ფიზკულტურის ინსტრუქტორი ა. ჯიშკარიანი შექმნილი კონფლიქტური სიტუაციის დროს თავად შეიჭრა მოედანზე და გუნდმა მასთან ერთად დატოვა სარბიელი“.

უწყებრივი შეუთანხმებლობის შედეგია, რომ ტრამვაი-ტროლეიბუსების სამმართველომ, მისმა პარტიულმა და პროფკავშირულმა ორგანიზაციებმა არაერთხელ დასვეს საკითხი, რათა ბოლო მოეღობოდა ფიზკულტურულ-სპორტულ მუშაობაში კუროსულ დარღვევებს, მაგრამ ამ თხოვნამ მხარდასაპყრა ვერ პოვა პროფსაბჭოს ფიზკულტურისა და სპორტის განყოფილებაში (ვ. ქურდიანი). „სინათლეში“ კვლავ გრძელდებოდა უპერსპექტივო ფეხბურთელების მიღება და სხვადასხვა ორგანიზაციაში მათი სამუშაოზე გაფორმება. „სინათლის“ ფეხბურთელთა გუნდი ძირითადად დაკომპლექტ-

და იმ ფეხბურთელებით, რომლებიც სხვაგან გამოირჩეოდნენ უღისციბლინობით, არდევდნენ სპორტულ რეიშს და დაიმსახურეს დისკვალიფიკაცია. ამ გუნდში აღმოჩნდნენ არქანია და დემეტრე-შვიციცი... ვაჟა არქანია თავის დროზე უდავოდ ნიჭიერი ფეხბურთელი იყო. ახლაც ყველა სინაურულით აღნიშნავს, რომ მისგან კარგი ფეხბურთელი არ დადგა. რატომ? იმიტომ, რომ ახალგაზრდა ფეხბურთელს არასწორი წარმოდგენა შეუქმნეს საკუთარ შესაძლებლობებზე, ხან სად იწვედნენ და ხან სად. რამდენიმე წელიწადში მან რესპუბლიკის რამდენიმე გუნდში ითამაშა და ყოველი გადასვლა ახალ პირობებთან, დაუძახებულ შედეგებთან, უშრომელ შემოსავლთან იყო დაკავშირებული. არქანია გამოთვალის არ არის. თუ რა მაგალითს აძლევს ასეთი ფეხბურთელები ადგილობრივ ნიჭიერ მოზარდებს, ყველასთვის გასაგებია. სათქმელი პირდაპირ უნდა ითქვას: ფეხბურთელები, რომლებიც გუნდიდან გუნდში მოზარდობდნენ, ამხინჯებენ მოზარდ სპორტსმენთა ოცენებს და წარმოდგენას, ჩირქს სცემენ ფეხბურთს; ისინი ქართული ფეხბურთის მტრები არიან და აქ პასუხი, პირველ კოვლისა, მათ ხელისშეწყობებს უნდა მოეთხოვოდ.

ამონაწერი კოლეგიის სპორტის ფარგლებში ცნობილი: „სინათლეში“ არ თამაშობს არც ერთი პერსპექტიული ჰეპუი ფეხბურთელი. გუნდში არ მიუღიათ „დინამოს“, „ავაზის“, „შეგარდენის“, „ლოკომოტივის“ საფეხბურთო სკოლის არც ერთი აღსაზრდელი, მაშინ, როცა მისი მთავარი ამოცანაა სპორტული სკოლის დამთავრების შემდეგ დაოსტატების საშუალება მისცეს ჰეპუი ფეხბურთელებს“.

კოლეგიაზე ითქვა ისიც, რომ „სინათლის“ ფეხბურთელთა გუნდით არც სპორტსაზოგადოების სამმართველო დაინტერესებულა. უწესრიგობა და უღისციბლინობა რესპუბლიკური პირველობის მატჩებში იმითაც არის გამოწვეული, რომ ფეხბურთის სამმართველო მხოლოდ კალენდარული შეხვედრების ორგანიზაციის სურდებდა; ყურადღების მიღმარჩება სელექციის, რეზერვის მობრუნების, გუნდში საწვრთნელი პრაქტიკის, აღზრდელობითი მუშაობის საკითხები. დარღვევები და უწესრიგობა გრძელდება, ფეხბურთის სამმართველო კი შემოვიგბლობის პოლიტიკის ადგას, სპორტსაზოგადოების ხელმძღვანელობის წინაშე არ სვამს დარღვევებისათვის პასუხისმგებელი პირების დასჯის საკითხს. დელაქლაქში ფეხბურთე-

ლთა გუნდების რიცხვისა და თამაშის ხარისხის ზრდისადმი არავითარი ინტერეს არ იჩენენ ქალაქის სპორტკომიტეტი და ფეხბურთის საქალაქო ფედერაცია. დღეს მილიონანხევრიანი ქალაქიდან საქართველოს პირველობაში მხოლოდ 4 გუნდი მონაწილეობს.

კოლეგია დადგინდა:

მოწონებულ იქნეს ფეხბურთის რესპუბლიკური ფედერაციის სპორტტექნიკური კომისიის გადაწყვეტილება სპორტკლუბ „სინათლის“ ფეხბურთელთა გუნდის საქართველოს პირველობის გათამაშებიდან მოხსნის შესახებ. კოლეგია დაეთანხმა სპორტტექნიკური კომისიის გადაწყვეტილებას მწვრთნელ გ. ჯიშკარიანის სამუშაოდან განთავისუფლების თაობაზე იმ შესწორებით, რომ მას აეკრძალა მწვრთნელად მუშაობა. გუნდის მოთამაშეებს არქანია და დემეტრე-შვილის აეკრძალათ რესპუბლიკურ შეჯიბრებებში გამოსვლა.

სისტემატური არაკვალიფიციური მსაჯობა საქართველოს პირველობის მატჩებზე, რასაც ადრე სპორტსაზოგადოება არაერთხელ მიაპყრო ფართო საზოგადოებრიობის ყურადღება, ამჟერადაც გახდა საგანგაშო შემთხვევის მიზეზი — ჩაიშალა თბილისის „სინათლის“ და ცხინვალის „სპარტაკის“ მატჩი. ამ ფაქტებთან დაკავშირებით სპორტსაზოგადოების ფეხბურთის სამმართველოს უფროსი მწვრთნელი ა. ანულაშვილი განთავისუფლებულია სამუშაოდან.

იმისათვის, რომ უხეზად დაარღვიო დებულების მოთხოვნები და დავიანებურად იმსახურო „სინათლეში“ — „სპარტაკის“ მატჩში, დაიხვა საკითხი, რომ სპორტსაზოგადოების ფეხბურთის სამმართველოს თანამშრომლის, ფეხბურთის ფედერაციის პასუხისმგებელი მდივნის ა. ნიკოლაიშვილის ამ თანამდებობაზე დატოვება ჩაითვალოს მიზანშეუწონლად. სპორტსაზოგადოება „სპარტაკის“ რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარის ა. მეგრელიძის პასუხისმგებლობის საკითხი განსახილველად გადაეცეს საქართველოს პროფსაბჭოს.

სპორტსაზოგადოების ფეხბურთის სამმართველოს მუშაობა ჩაითვალა არადამაკმაყოფილებლად. ამ სამმართველოს უფროსის გ. ბაქანიძის დაკავებულ თანამდებობაზე დტოვების საკითხი განიხილება შეგებულებიდან მისი ადბრუნების შემდეგ.

თბილისის ფეხბურთელთა გუნდებში აღმზრდელობითი მუშაობისა და საერთო კონტროლის შესუსტებისათვის თბილისის სპორტკომიტეტის თავმჯდომარეს ჯ. ბაგრატიონს მიეთითა.

ცნობად იქნა მიღებული საქართველოს პროფსაბჭოს მდივნის

ლ. ხარბელის განცხადება იმის შესახებ, რომ ტრამვაი-ტროლეიბუსების სამმართველოს ადგილობრივი თავმჯდომარის ა. ვაშაძისა და პროფკავშირის დარგობრივი რესპუბლიკური კომიტეტის ფიზკულტურის ინსტრუქტორის ა. ჯიშკარიანის პასუხისმგებლობისა და თანამდებობაზე მათი დატოვების საკითხს განიხილავს რესპუბლიკის პროფსაბჭო.

კოლეგია აღნიშნავს, რომ ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარების პრობლემურ საკითხებს ვერ წვეტენ და ამ საქმისადმი ვიწრო-უწყებრივი მდგომარეობის იჩენენ ავტორტანსპორტისა და საგზატექნიკო გზების პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის ხელმძღვანელები (ი. კაკაშვილი, რ. ლალიძე).

საქართველოს პროფსაბჭოს ფიზკულტურისა და სპორტის განყოფილების გამგე ვ. ქორდიანს ვითითა. მიღებულია ცნობად საავტომობილო ტრანსპორტის მინისტრის მოადგილის ა. შანაშვილის განცხადება, რომ „სინათლის“ ფეხბურთელთა მატერიალური უზრუნველყოფის საქმეში დაშვებული დარღვევები საგანგებოდ იქნება განხილული და დამნაშავე ხელმძღვანელი მუშაკები მკაცრად დაიხჯებიან.

ცნობად არის მიღებული პარტიის პირველი მაისის რაიკომის მდივნის შოთა კობრიძის განცხადება, რომ რაიკომი კომპლექსურად შეისწავლის სპორტკლუბ „სინათლის“ მუშაობას.

კოლეგიის ამავე სხდომაზე მიიღეს გადაწყვეტილება სპორტსაზოგადოების მასობრივი ფეხბურთისა და ოსტატა გუნდების განყოფილებების შექმნის შესახებ. კოლეგიის დადგენილებით ახალგაზრდა ფეხბურთელთა სკოლა გადაკეთდა საფეხბურთო სკოლად, რომელშიაც მხოლოდ 17-21 წლის ნიჭიერი ფეხბურთელები ჩაირიცხებიან.

კოლეგიამ განიხილა აგრეთვე სპორტსაზოგადოების სისტემის სამეურნეო ორგანიზაციებისა და საბოუჭეტო დაწესებულებებში 1985 წლის საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის შედეგები და მიიღო შესაბამისი დადგენილება.

კოლეგიამ საგანგებოდ განიხილა სსრ კავშირის ჩემპიონატის პირველ წრეში თბილისის „დინამოს“ ოსტატ ფეხბურთელთა გუნდის გამოცდის შედეგები და მიიღო ვრცელი დადგენილება. დაწვრილებით ამ საკითხზე ჩვენი გაჭეთის უახლოეს ნომერში გეხაზურებით.

ამჟამში, რომელთა შესახებაც ამ წერილში უნდა მოგთხროთ, გასულ კვირას მოხდა წულუკიძის, ადგილობრივი „დინამოს“ და კიანთურის „მადარაგლის“ ფეხბურთელთა შეხვედრაში (საქართველოს პირველობა, II ლიგა, ცენტრალური ზონა). მატჩის ემსახურებოდა თბილისელი მსაჯთა ბრიგადა ავთანდილ კოვალის (არბიტრი), მამუკა აბაიძისა და ვასილ სანდერაშვილის შემადგენლობით. პირველმა ტაიმმა შედარებით ნორმალური ვითარებაში ჩაიარა, მაგრამ ტაიმის მიწურულს „მცირე“ ინციდენტი მიიწვია: ერთმანეთი უშეწყობილი სიტუაციაში „მეამებს“ მასპინძელთა მეკარემ და სტუმართა ერთ-ერთმა თავდამხმელმა. მსაჯმა მხოლოდ სიტყვიერად გააფრთხილა ისინი.

შეხვედრის შემდეგ მეტოქეებმა მეტი მონღობით გააჩაღეს ბრძოლა სასურველი შედეგის მისაღწევად. მაგრამ ამ ბრძოლაში აშკარად არასაბაზოვნო ხასიათი მიიღო. სიტუაცია განსაკუთრებით მაშინ დაიძახა, როცა კითარულთა ერთ-ერთი კონტრშეტევის შემდეგ ბურთი „დინამოს“ კარში აღმოჩნდა. „აფხაიტი იყო“, — ერთხმად იყ-

ის, რას ოქში პრ ჩაიწერა...

უხსნურთში საქართველოს პირველობაზე კვლავ იჩინა თავი უღისციბლინობა — აქაერად წულუკიძე

ვირეს „დინამოს“ ფეხბურთელმა და... განსაზღვრის უამი დაუდგა გვერდით მსაჯს მამუკა აბაიძეს. რა თქმა უნდა, მსაჯის გადაწყვეტილებაში ჩარევა უზრუნველბის უფლებებში არ შედის, ვერც მე გამოვიდებ თავს თამაშგარე მდგომარეობა იყო-მეთქი, მაგრამ ფაქტის არის, რომ გვერდითი მსაჯი წულუკიძე ფეხბურთელებისა და მათი გულშემატკივრების მჭიდრო ალყაში აღმოჩნდა და შეხლა-შემოხლა კარგა ხანს გაგრძელდა. ტრიბუნაზე აქა-იქ შემოჩრჩინილი მაყურებელი სიცილით იგუდებოდა, როცა „აღიდასის“ ფორმაში გამოწყობილი ერთი ახალგაზრდა პანდურით „ოსტატურად“ უმასპინძლდებოდა გვერდით მსაჯს, შემდეგ კი, თანამზრახველებიდან წაქეზებული, მუშტებსაც არ იშურებდა. „უქმადა“, როცა მდგომარეობა დაიძახა, საქმეში არბიტრიც ჩაერია, მაგრამ ფეხბურთელები ამ შემთხვევაშიც დაუსჯელიდ დარჩნენ. დიხა, არბიტრი ყვეოფლი ბარათის ნაცვლად... ვინებით „უმასპინძლდებოდა“ მათ. როცა არბიტრი ღიბერალობასა და უპრინციპობას იჩენს, შეუძლებელია ხულიგანობის აღაგმვა

და მატჩის ნორმალურ კალაოტში ჩაყენება, გვერდითი მსაჯი კი, რომელიც აქამდეც გაუხედავად მოქმედებდა, სულ დაიხნა. სრულიად მარტვ სიტუაციაში ცდებოდა — ხან აშკარა-თამაშგარე მდგომარეობას არ აფიქსირებდა, ხან კი სრულიად უადგილოდ წყვედა ალამს, ხან „ხურდას“ უბრუნებდა „რეცნვების“.

დაიძახა ისევ ვითარება. მასპინძელთა გუნდის ხელმძღვანელებმა მოითხოვეს, საქმეში მატჩის ინსპექტორს ჩარეულიყო. იგი გვერდით მსაჯს გაეხაზურა, ცოტა ხანში წულუკიძელებმა საპასუხო გოლიც გაიტყვეს და ვენებათა დეღვა ასე თუ ისე დაცხრა.

მატჩის შემდეგ არბიტრმა შეხვედრის ოქში საგულდაგულოდ გადამაღა, დამალა უკუდაფერი რაც მინდორზე მოხდა, სიტყვიერად კი აი რა გვითხრა: ბურთის განწარას გადაგდებისთვის გაფრთხილებულია კითარული ამირან გაჩეჩილაძე, მატჩს სამი წუთი დაუშვამტეო (არადა, შემოი აღწერილი ინციდენტის დროს შეხვედრა 6-7 წუთით შეწყდა). ბოლოს დასძინა, ოქში მეტი რა უნდა ჩამეწერა, განსაკუთრებული ანაფერი მომხდარა.

ჩვენ კი გვგონია, რომ მოხდა აღმაშფოთებელი ფაქტი, სპორტული საბიბელი ლანძღვა-ვინებისა და მუშტი-კრივის ახსარეზად იქცა, რის აღსაკვეთდაც, უწინარესად, სწორედ არბიტრს უნდა ეწერუნა. მაგრამ ა. კოვალმა პასიური მეთვალყურის როლი ამჯობინა. პასიურ-ოხდენ ადგილობრივი ხელმძღვანელი მუშაკებიც, მილიციის წარმომადგენლები კი საერთოდ არ ჩანდნენ სტადიონზე.

თამაშს ხარბამძე. („ლელოს“ სპეც. კორ.).

რადამაქციისბანს: საქართველოს სახელმწიფო სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველომ ვაჟუცნო წულუკიძის „დინამოს“ და კიანთურის „მადარაგლის“ მატჩის ოქში, მსაჯებისა და ინსპექტორის მოხსენებით ბარათები.

ერთ-ერთ დოკუმენტში ვკითხულობთ: „თამაში არასპორტულ ვითარებაში ჩატარდა, სტადიონზე არ იყო წესრიგი, ავინებოდნენ მაყურებლები, ცემით ემუქრებოდნენ არბიტრს, ისროლდნენ ქვებს, შემდეგ ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაკენეს გვერდით მსაჯს მ. აბაიძეს — ჭერ უშუალოდ მინდორზე, შემდეგ —

გახანდელ ოთახში. ხულიგნურად იქცეოდა „დინამოს“ კაპიტანი ბეგლარ ვაშაძე, გვერდით-მსაჯს ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაკენა, აგრეთვე, წულუკიძის „იმერეთის“ ფეხბურთელმა ნახტორ ფარულავამ. აღნიშნული ინციდენტი განაპირობა იმან, რომ სტადიონზე არ იმყოფებოდნენ მილიციის თანამშრომლები, ფიზკულტურული მუშაკები კი თვითონვე გამომწვევად იქცეოდნენ“.

დაახლოებით იმავე იმეორებენ შეხვედრის მსაჯებიც, მაგრამ გაცივბს იწვევის ხს, რომ ყოველივე ამის შესახებ მატჩის ოქში სიტყვაც არ არის ნათქვამი. პირიქით, ოქშიდან ირკვევა, რომ სტადიონზე თურმე, სრული წესრიგი სუფევდა, ორივე გუნდის მოთამაშეები და მაყურებლები ნორმალურად იქცეოდნენ“.

რედაქცია იმედოვნებს, რომ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის სპორტულ-ტექნიკური კომისია დეტალურად გაერკვევა საქმის ვითარებაში და პრინციპულ გადაწყვეტილებას მიიღებს.

გუშინ საღამოს რედაქციაში ოფიციალური განცხადება შემოიტანეს ჰეპუთურის კომპაზირისა და სპორტკომიტეტის ხელმძღვანელმა მუშაკებმა. რედაქცია კვლავ დაუბრუნდება ამ საკითხს.

რედაქტორის მოადგილე თ. პაჩიჩილაძე.